

کرونا با همه سختی‌هایش این درس را به همه ما داد

نیکوکاری در روز گار کرونا

روایت شهرآز از حس و حال کمک‌های خیران و دستاوردهای جامعه‌شناختی آن

فرزانه شهامت

f.shahamat@shahraranews.ir

گزارش روز

کرونا، تعطیلی و رکود بازارها، از مرد شاد و پرصحبّت قدیم، آدمی کم‌حصوله و بی‌هاله‌گیر ساخته بود. نداشتن

درآمد در ماه‌های متوالی، مشکل بزرگی است که به زبان ساده به نظر می‌آید. «از همه چیز بهانه می‌گرفت حتی شیطنت‌های دختر هشت‌ساله‌مان. اصلا متوجه نبود که این بچه، مدرسه نمی‌رود و جایی برای تخلیه شور و انرژی بچگی‌اش ندارد. تا دخترم کمی بازیگوشی می‌کرد، توی خانه دعوا راه می‌افتاد.» فاطمه، دشواری‌های گذشته را

به آرامش نسبی چند ماه اخیر گره می‌زند و می‌گوید: «لان حال شوهرم خیلی بهتر است؛ حتی بهتر از چند هفته پیش که بازارها باز بود و هر چند مشتری نداشت، بالاخره سر کار می‌رفت و با همکارانش ارتباط داشت.» کلمه «خیلی» را با تأکید می‌گوید و درباره بهتر شدن حال دل همسرش با اطمینان

توضیح می‌دهد: هر روز از صبح تا عصر می‌رود به یکی از خیریه‌های بزرگ شهر و روی توزیع بسته‌های معیشتی به خانواده‌های نیازمند نظارت می‌کند. بازارها تعطیل‌اند، درآمدی ندارد و ما باید از پس‌اندازمان خرج کنیم اما همین که از نزدیک می‌بیند خانواده‌هایی با شرایط خیلی بدتر از ما هستند و او می‌تواند به آن‌ها کمک کند، همین که می‌بیند بیکار نیست و دارد یک کار مفید انجام می‌دهد، تحمل شرایط را برای شوهرم ساده‌تر از قبل کرده است.

او می‌گوید لذت کمک به نیازمندان، آن قدر عمیق و دلچسب بوده که چندروز پیش وقتی دوستان همسرش رنگ زدن و پیشنهاد سفر هوایی چندروزه را دادند، شوهرش قبول نکرده و گفته است: همین جا خوب است. من احساس بیکاری، بی‌هوگی و خستگی ندارم. مشابه این تجربه را از کسی می‌شنویم که ارتباطش با خانواده‌های نیازمند، صرفاً یک ماه‌های کرونایی اخیر، محدود نمی‌شود. کاظم، ۳۱ساله است و ده‌دوازده سالی

می‌شود که با فعالیت در یکی از خیریه‌های شهرمان، با خیران و خانواده‌های نیازمند، ارتباط پیوسته و مستقیم دارد. او می‌گوید

در این سال‌ها، بارها از خیران شنیده است که حالشان بعد از کمک به افراد نیازمند، بسیار بهتر از قبل شده و شاید همین حال خوب، مقدمه اتفاقات خوب و ملموس بعدی در زندگی‌شان بوده است. او معتقد است «اصل این کمک‌کردن مهم است و این حال خوب، به وضعیت مالی خیر و میزان کمکی که کرده است، ارتباطی ندارد.»

حس عمیق رضایت، فعال شدن مراکز لذت در مغز و کاهش اضطراب، تنها تعدادی از مواردی است که براساس یافته‌های علمی روان‌شناختی، نصیب افرادی می‌شود که به دیگران کمک می‌کنند. این فرصتی است که کرونا با تمام تنگناها و تهدیدهایش، بیش از گذشته، پیش‌رویمان گذاشته است.

● فراتر از حس خوب

چتر دولت آن‌قدر بزرگ نیست که بتواند همه آسیب‌دیدگان اقتصادی از کرونا را زیر پوشش بگیرد. این جمله، مخالفی دارد؟ بعید به نظر می‌رسد. با این حساب، ماجرای کمک‌های خیر به نیازمندان، تأثیری فراتر از تجربه‌های خوب فردی دارد و بهتر است بگوییم که یک ضرورت است.

دکتر حسین ایمانی‌جاجرمی، جامعه‌شناس و دانشیار گروه مطالعات توسعه اجتماعی دانشگاه تهران، در مقاله‌ای علمی، به بحران کسب و کارهای خرد و تبعات فاصله‌گذاری‌های اجتماعی اشاره کرده و گفته است: در نبود سازوکارهای مؤثر تأمین اجتماعی و صندوق‌های حمایت از بیکاری برای صاحبان مشاغل آزاد، تداوم وضعیت تعطیلی و تعلیق فعالیت‌ها، امکان‌پذیر نیست و ممکن است موجب بروز نارضایتی و اعتراض‌های صنفی شود. وضعیت کارگران غیررسمی هم که در ایران آمار دقیقی از آن‌ها نیست، در شرایط بحران کرونا بسیار وخیم به نظر می‌رسد.

او در ادامه به یک نکته اساسی دیگر هم اشاره کرده است؛ «ما در عصری زندگی می‌کنیم که فهمیده‌ایم توان و امکانات جامعه، محدود به دولت و بخش خصوصی نمی‌شود. جامعه مدنی و گروه‌های داوطلبانه مردمی، سرشار از ابتکارات و نوآوری‌ها و منابعی هستند که می‌تواند در شرایط بحران به کار گرفته شود.»

● مردم‌رسیدی‌کنند

ز یاد شنیده و گفته‌ایم، با توجه به اختیارات بعد اقتصادی آن، کاری از پیش نمی‌بریم. دکتر غلامرضا حسنی، از سخنان اخیر خود به وضعیت کرونایی موجود، این‌طور پل می‌زند: هیچ کشوری نمی‌تواند مردمش را برای مدت طولانی، در شرایط قرظینه نگه دارد. آمریکا را ببینید؛ در آستانه یک فاجعه قرار دارد. اگر بدنه اجتماعی و فرهنگ عمومی تقویت نشود، برای مدیریت کرونا در ابعاد مختلف، «در بعد اقتصادی آن، کاری از پیش نمی‌بریم.

معاون فرهنگی و اجتماعی شهردار مشهد خبر داد

پیشگامی مشهد در هزینه کرد بودجه فرهنگی با پیشنهاد شهروندان

نوبت شماس‌ت که بگویید شهرداری کدام پروژه فرهنگی و اجتماعی را برای محله‌تان اجرا کند

الهام مهدیزاده

e.mahdizadeh@shahraranews.ir

«شما بگویید؛ محله شما چه چیزی کم دارد؟ کدام برنامه فرهنگی و اجتماعی برای محله شما نیاز است؟ شما بگویید تا شهرداری اجرا کند.» این جملات تعارف نیست. شعار هم

نیست. با مصوبه‌ای که شورای پنج‌مهر تأیید بر آن زد، شهرداری مشهد، ۵درصد از بودجه فرهنگی را به پروژه‌هایی که پیشنهاد شورای اجتماعی محلات و خواسته مردم آن محله باشد، اختصاص می‌دهد.

رضا دانایی، معاون سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد است. او قرار است درباره این ردیف اعتباری (تبصره ۳۹) با واژگانی ساده‌تر از عبارت فنی و کلان بودجه‌ای، توضیح دهد تا بدانیم برای سپیم‌شدن در تصمیم‌گیری در قامت یک شهرداری مردمی چند چندین. معاون اجتماعی و مشارکت‌های سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری قبل از توضیحات این تبصره به کلیدواژه «تعلق» اشاره می‌کند. او با عبارت «تعلق به یک شهر» صحبتش را شروع می‌کند. به اینکه همه ما زیر آسمان یک شهر زندگی می‌کنیم و مشهد برای همه ماست. پس برای ساختن و زیباکردن شهری که در آن نفس می‌کشیم و به آن تعلق داریم، باید «عرق شهری» داشته باشیم. باید به مشهد و مشهدی‌بودنمان افتخار کنیم. اما درباره ماجرای تبصره ۳۹ و اینکه چطور من و شمای مشهدی می‌توانیم پروژه‌ای فرهنگی و اجتماعی ارائه کنیم تا شهرداری اجرایش کند، دانایی این‌طور پاسخ می‌دهد: اداره شهر بدون مشارکت مردم، امکان‌پذیر نیست. شهرداری و شورای مشهد نیز به این موضوع اعتقاد دارند که مشهدی متفاوت فقط با مشارکت شهروندان محقق می‌شود. با همین اعتقاد، تبصره‌ای برای این موضوع لحاظ شد تا شهروندان بتوانند با ارائه طرح‌ها و خواسته‌های خود به شهرداری، در ساختن شهر سپیم باشند. دانایی روح حاکم بر تبصره ۳۹ را اجتماعی و فرهنگی می‌داند و کم‌وکیف عملی‌شدن این تبصره را این‌طور توضیح می‌دهد: این تبصره سازوکاری قانونمند پیش پای شورای اجتماعی محلات گذاشت تا اعضای شورای اجتماعی محلات که ساکنان آن محله هستند و اشراف کامل به کاستی‌های محله خود دارند،

بتوانند از محل این تبصره، طرح‌ها، ایده‌ها و برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی موردنیاز محله خود را به‌منظور اجرا به شهرداری ارائه کنند.

دانایی اضافه می‌کند: تبصره ۳۹ شروع مشارکت مردمی در ارائه طرح‌های اجتماعی و فرهنگی نیست. ما قبل از ابلاغ این تبصره، رویدادها، مراسم مذهبی و طرح‌های فرهنگی و اجتماعی را که شورای اجتماعی محلات ارائه می‌داد، پس از بررسی، اجرا می‌کردیم. در همین ایام کرونا و پیش از ابلاغ این تبصره، بارها با پیشنهادهایی که شورای اجتماعی محلات ارائه دادند، مراسم و اقدامات فرهنگی و اجتماعی انجام شد. در این راستا اقداماتی نظیر تهیه بسته‌های ضدعفونی، بسته‌های کمک‌معیشتی، برگزاری مراسم ایام محرم و... انجام شد. درواقع تبصره ۳۹ به این اقدامات فرهنگی، سازوکار و ضابطه‌ای مشخص داد.

● آذرمه و جذب اعتبارات

معاون سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری می‌گوید: شهریور امسال این تبصره ابلاغ شد. از همان زمان، جلسات متعدد با شوراهای اجتماعی محلات مشهد برای نحوه استفاده از اعتبارات این تبصره برگزار شد. به گفته دانایی با وجود کرونا و محدودیت‌هایی که برای برگزاری جلسات وجود داشت، از آذرماه، شرایط برای جذب اعتبارات این تبصره مهیا شد. او به این مسئله نیز اشاره می‌کند که «حوزه فرهنگی شهرداری اولویت تخصیص اعتبارات را به طرح‌ها و برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی پیشنهادی شورای اجتماعی محلات داده

و معتقد است نه‌فقط در بعد اقتصادی، بلکه حل مسئله کرونا به‌طور کلی، با راهکارهای اجتماعی و فرهنگی، سریع‌تر از کشف واکسن، جواب می‌دهد؛ از همین‌رو، کلیدواژه مدیریت کرونا را «افکار عمومی» عنوان می‌کنند و با تأکید بر مجاب‌کردن آن می‌گویند: مبحثی که می‌خواهم مطرح کنم، منطقی و جامعه‌شناختی است. در شرایطی که اعتماد اجتماعی، به هر دلیلی، ضربه خورده است، شاید مراجع سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد با تأکید بر تقویت

بدنه علمی ستاد ملی مقابله با کرونا و استفاده از تخصص‌های مختلف مثل استادان علوم اجتماعی، به استفاده از عبارت «فاصله اجتماعی» به عنوان نمونه‌ای از این انتخاب‌های نادرست اشاره می‌کند. او چنین انتخابی را یک خطا توصیف و اضافه می‌کند: به‌صورت تقلیدی، عبارتی را انتخاب کردیم که به‌ذات، معنای خوبی ندارد. وقتی می‌گوییم فاصله اجتماعی را زیاد کنیم، از نظر جامعه‌شناختی یعنی کاهش همبستگی، کاهش اعتماد و تقویت فردگرایی. سیاست‌گذار می‌توانست با مشورت، از ضرب‌المثل‌های ریشه‌دار در فرهنگ خودمان مثل «دوری و دوستی» استفاده کند.

● یک انتخاب اشتباه

نکته دیگری که او بر آن انگشت می‌گذارد، تأکید بر استفاده از گروه‌های مرجع مثل روحانیون، سیاسیون، استادان دانشگاه، هنرمندان، قومیت‌ها و خرده‌فرهنگ‌ها برای پیوستن به پوش‌های ملی، برای مدیریت هرچه بهتر این بیماری و کاهش تبعات آن است. پاسخ‌دادن مردم به این دعوت‌ها پیش شرط‌هایی هم دارد که کنترل اجتماعی، یکی از آن‌هاست؛ «در شرایطی که مردم تحت فشار کرونا هستند،

کشتن سبزه برای شهرآز

قیمت‌ها سرسام‌آور افزایش می‌یابد. این‌ها بی‌اعتمادی می‌آورد و بخشی از جامعه دیگر حاضر نمی‌شود به دعوتی گوش فرادهد.»

راهکارهایی که این مدرس دانشگاه بیان می‌کند، کاری دشوار و ناممکن به نظر نمی‌رسد؛ البته اگر از مشورت کارشناسان مرتبط استفاده شود، اما عملکرد ده‌ماهه متولیان، چنین چیزی را نشان نمی‌دهد. عضو هیئت‌علمی گروه علوم اجتماعی دانشگاه فردوسی مشهد با تأکید بر تقویت بدنه علمی ستاد ملی مقابله با کرونا و استفاده از تخصص‌های مختلف مثل استادان علوم اجتماعی، به استفاده از عبارت «فاصله اجتماعی» به عنوان نمونه‌ای از این انتخاب‌های نادرست اشاره می‌کند.

او چنین انتخابی را یک خطا توصیف و اضافه می‌کند: به‌صورت تقلیدی، عبارتی را انتخاب کردیم که به‌ذات، معنای خوبی ندارد. وقتی می‌گوییم فاصله اجتماعی را زیاد کنیم، از نظر جامعه‌شناختی یعنی کاهش همبستگی، کاهش اعتماد و تقویت فردگرایی. سیاست‌گذار می‌توانست با مشورت، از ضرب‌المثل‌های ریشه‌دار در فرهنگ خودمان مثل «دوری و دوستی» استفاده کند.

با ما در ارتباط باشید

info@shahrara.com
۰۰۰۰۷۲۸۹۳
۰۹۱۵۴۲۹۴۵۸۰
پیام رسان
۰۵۱۰۳۷۲۸۸۸۸۱۰۵
تلفن

اقتصادی

مجید صلواتی مشکلات مردم در یک نگاه: گرانی هفته به هفته، کم‌شدن ازدواج به خاطر مسائل مالی، تعطیلی بعضی کارخانه‌ها و بیکار شدن کارگران و ...

شهرداری ۰۳۱۷...۰۹۱۵ اجرای آگو در خیابان پنج‌تن پیاده‌رو را خراب کرده است و نیاز به مرمت دارد.

۰۲۴۱...۰۹۱۵ در گلشهر، ششگی ۳۴، عملیات بتایی‌ای هست که اصول ایمنی برای آن رعایت نشده و با ریخت‌وپاش هایش زحمت پاکبان را زیاد کرده است.

نیروی انتظامی

۰۲۹۶...۰۹۱۵ آمار سرقت و تعداد معتادان متجاهر در مشهد خیلی زیاد شده است؛ در شأن یک شهر زیارتی نیست این وضع اسفناک. مشهد را مقایسه کنید با مکه و مدینه. **شرکت برق**

لیلی با اینکه ما مصرف برق را کم کردیم، باز باید همان پولی را که سال قبل می‌دادیم بدهیم. جالب است؛ آن موقع ما سه تا واحد بودیم، الان فقط یک واحد استفاده می‌کنیم. **سازمان تأمین اجتماعی**

کاظم محمودزاده اگر در هسان‌سازی مستمری بگیران و بازنشتگان، نماینده بازنشسته‌ها حضور داشت، اولاً چهارماه طول نمی‌کشید، دوما حق به حق دار می‌رسید؛ نه‌مثل من که با ۳۲سال کار و ۱۸سال بازنشستگی، ۴میلیون و ۵۰۰هزار تومان می‌گیرم و یکی از نیروهایم که شش‌ماه پیش با ۵میلیون و ۳۰۰هزار تومان بازنشسته شده است! **استانداری**

۰۲۱۵...۰۹۱۵ در سال ۵۶ مرحوم خیامی صاحب ایران خودرو بنای بیمارستانی عام‌المنفعه را جنب کارخانه رنگ‌سازی مشهد شروع کرد. بعداز ۴۰سال دولت‌های ما نتوانستند آن را تکمیل کنند که امروز با این وضعیت کرونا کارساز باشد. فردا مسئولان دربرابر خدا چه پاسخی درباره قطع کردن کار خیر دارند؟ **روستاهای حومه مشهد**

نجفی دهیاری‌های بر زمینگی که در روستای... ساخته می‌شود، پولی دریافت می‌کند. اگر این پول‌ها واقعا برای روستا صرف شود، تمام روستاهای ما باید گلستان شوند. **اصناف**

نوری وقتی برای مهر کرونا در دستور تعطیلات و تردد، قاطعیت نباشد، برخی اصناف تعطیل و برخی دایر با کر کره نیمباز!

وحید همتیان همه مغازه‌ها باز هستند! گروه یک (خدمات لوازم خانگی) هستم که مجاز هستند دایر باشند. اتحادیه تعمیرکاران لوازم خانگی بابت بدهی‌های معوقه اعضا تر فند جالبی اجرا نمود که «تشرف بیابورد اتحادیه مجوز دایربودن اخذ کنید!» فروشندگان هم از این فرصت بهره‌بردند و به‌اصطلاح مجوز دایربودن محل کسب دریافت نمودند؛ یعنی وزارت کشور و گروه‌بندی و طرح و برنامه و جدول‌بندی هیچ؛ با خودسری این مجمع که به فکر از آب گل‌آلود ماهی گرفتن و درآمد جیب خودشان بودند، چنین مجوزی برای غیرتعمیرکاران صادر شد. **کرونا**

فاطمه گنجی ممنوعیت‌های تردد برای سلامتی خودمان گذاشته شد. اگر کار واجبی داشتید و نیاز به تردد بود، ازآنس بگیرید. خودمان باید به خودمان کمک کنیم. **اتحادیه املاک**

بیگی چرا اتحادیه مشاوران املاک، جلو فعالیت دفاتر بدون مجوز را نمی‌گیرد؟ متأسفانه نه دانش کافی دارند و نه روش کار را می‌دانند و برای مردم مشکل درست می‌کنند.

فراتر از پاندمی؛ غلط بدتر از دروغ

... آن یک نفر از بستگان دوست ما گفته است: «دارو را برایت می‌فرستم. مصرف کن. اگر تا عماه دیگر کرونا نگرفتی... ایماں بیباور!» دوست‌ما در جوابش نوشته است: «من هم تا حالا کرونا نگرفتم، پس بگویم چون زنجبیل خوردم، کرونا نگرفتم!» این توجیه‌ناحاشی از ظرفیت منطق نادرست این نوع طب است. اگر هم کسی خورد و کرونا گرفت و حتی فوت کرد، نمی‌گویند این شبه‌دارو اثر نداشت؛ می‌گویند بین چه جوری گرفته است که فلان دارو هم نتوانسته است درماتش کند!»

پاندمی اطلاعات غلط که در قالب طب ملی و سنتی و شیوه‌های دیگر خود را ترویج می‌کند، متأسفانه در حال شیوع است و حتی مقام‌های رسمی نیز برای شانه‌خالی کردن از زیر بار مسئولیت، آن را ترویج می‌کنند. به‌تازگی دیده شد که معاون یک دانشگاه به‌همکارانش نامه رسمی نوشته است که از فلان داروی (!) سنتی تعدادی محدود موجود است، دارویی که مدعی است مورد تأیید وزارت بهداشت است که نیست؛ چون اگر دارویی تأیید شود، قطعاً از طریق نهاد مسئول دستور تجویز داده و در داروخانه توزیع می‌شود و نه از طریق یک مقام اداری غیرمسئول.

گرایش به جهل و شبه‌علم ریشه‌های روانی اجتماعی قدرتمندی دارد. در هنگام استیصال، این گرایش‌ها شدیدتر هم می‌شود. تمایز یک جامعه سالم با جامعه بیمار در این است که تا چه حد تحت‌تأثیر خرافه، شبه‌علم و اطلاعات غلط قرار می‌گیرد. پاسخ آن به‌میزان بر جمعیت و نفوذ دانشمندان و اهل علم در آن جامعه بازمی‌گردد. پاندمی اطلاعات غلط، واکسن دارد، دم‌دست هم هست، اما کسی علاقه‌ای به‌ترقی آن ندارد، زیرا تکیه به این اطلاعات مثل ملامخدر سرخوشی‌آور است؛ چه برای مردم و چه برای توزیع‌کنندگان آن و البته برای این گروه منافع مادی نیز دارد.

پذیرش تبلیغات در شهرآرا نیوز

۰۵۱۰۳۷۲۸۸۸۸۱۰۵
داخلی ۵۲۷
www.shahraranews.ir

شهرآرا نیوز

روزنامه شهرآرا مشهد روزنامه کی

شنبه ۲۲ آذر ۱۳۹۹

۲۲ شهریور ۱۳۹۹

۲۲ شهریور ۱۳۹۹

SHAHRARANEWS.IR

۰۳

جامعه

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳

۰۳